

Den lokala förmågan är viktig i framtiden

Social innovation är ett relativt nytt forskningsområde. I ett stort projekt på Mittuniversitetet studeras betydelsen av social innovation och entreprenörskap, framför allt i glesa regioner.

– De här företagen är viktiga för att lösa samhällsproblem, framför allt på lokal nivå, men de behöver speciella insatser, konstaterar Anders Lundström, professor och forskningsledare på Mittuniversitetet.

Anders Lundström inledde med att ge en bakgrund till varför sociala innovationer och socialt entreprenörskap blivit allt viktigare. Han konstaterade att finns ett behov av ökad kreativitet, inte bara i företag utan även inom det offentliga:

- Vi står i en förändringstid där vi måste tala om våra stora strukturer – hur ska de fungera på längre sikt? I det sammanhanget är det viktigt att bygga på den egna, lokala förmågan.
- Vi kan inte bygga likadana sjukvårdssystem i Pajala och Malmö eftersom förutsättningarna är så olika. Vi måste tänka mer underifrån och anpassa oss, snarare än fokusera på frågor om till exempel ägarstruktur.

Anders konstaterade vikten av att satsa på nya former och betonade att vi måste tänka mycket mer långsiktigt.

- Ett ”glokalt” perspektiv kan ge bredare lösningar. Även globala företag måste ha en lokal servicemiljö – det kräver samverkan med lokala aktörer. I exempelvis Jämtland finns många goda exempel på detta.

Fler radikala innovationer

Anders Lundström är ledare för projektet *Samhällsentreprenörskap som gränsöverskridande kraft för regional och lokal utveckling i glesa miljöer*. Ett treårigt, tvärvetenskapligt projekt, som bidragit till att bygga upp en miljö med nära samarbeten mellan lokala/regionala aktörer och ca 25 forskare i Sverige.

Fokus i arbetet ligger på frågan om hur socialt entreprenörskap skiljer sig från traditionellt entreprenörskap. Genom att utgå från tre dimensioner: en traditionellt kommersiell, en social dimension och en humanistisk dimension (med fokus på interna värderingar i organisationer) kan man visa på skillnader i olika typer av entreprenörskap.

- Vi har också hittat vissa egenskaper som präglar socialt entreprenörskap: till exempel ålder. Socialt entreprenörskap förekommer ofta bland yngre och äldre personer (inte medelålders) och skillnaderna mellan könen är mindre än i traditionellt entreprenörskap. Andelen radikala innovationer är högre än bland traditionella entreprenörer, eftersom sociala innovationer är nya. Samtidigt innebär detta att man behöver ha bredare nätverk.

Social innovationspark

Projektet har inrättat ett pris till sociala entreprenörer, som 2012 gick till *Spread Design*, som utvecklat ett digitaliserat lexikon för teckenspråk. I januari startar en social innovationspark och inkubator i samarbete med Mid Sweden Park i Östersund.

Anders jobbar nu med att sammanfatta resultaten från projektet i en bok. Sammanfattningsvis konstaterar han att detta är ett snabbt växande forskningsfält, som blir viktigt för att lösa framtida problem:

- Social innovation och socialt entreprenörskap måste ses som ett eget politikområde, med specifikt utformade åtgärder, säger Anders Lundström.

Maria Lindqvist